

Posudek vedoucí bakalářské práce Michaely Trejbalové

Pojetí otroctví v románu Cecilia Valdésova aneb Andělský pahorek

Dílo kubánského autora Cirila Villaverdeho (1812-1894) bývá řazeno k romantické, kostumbristické próze a v kubánské literatuře autorovi náleží místo zakladatele moderního románu. Ovšem je rovněž znám jako ostrý kritik otrokářského systému, který na Kubě přetrval ještě po značnou část 19. století. Neznámější je jistě právě román *Cecilia Valdés* (přeložen do češtiny), kterému se Michaela Trejbalová věnuje ve své bakalářské práci.

Zajímá ji to, jak Villaverde zobrazuje problém otroctví – a především jeho důsledky pro kubánskou společnost.

Úvodní kapitoly se zabývají historickým kontextem a autorovou životní a uměleckou dráhou; cenné je to, že již tato část je soustředěná na téma práce. Autorka se věnuje kontextu do té míry, aby osvětlila genezi zkoumaného románu, a především se zaměřuje na okolnosti, které formovaly Villaverdeho názory na otroctví a budoucnost Kuby. Ukazuje, že spisovatelovy postoje se vyvíjely, jednak pod vlivem společenských kruhů, v nichž se pohyboval (Domingo del Monte), jednak na základě dějinných událostí, které měl možnost sledovat (např. občanská válka ve Spojených státech). Michaela Trejbalová sleduje, jak Villaverde dospěl k názorům vyjádřeným v *Cecilii Valdésové*, a zmiňuje méně známé okolnosti (jak byl např. podezírán z toho, že patří ke stoupcům připojení Kuby k USA); čtenář tak vidí autorovo protitrokářské tažení ne jako danost, ale jako ideu, k níž bylo třeba se propracovat a dospět.

Jádrem práce je analýza románového textu a jeho postav. Právě jejich prostřednictvím Villaverde ukazuje různé postoje k otroctví; ty, které zavrhuje, i ty, kterým straní. Autorka pečlivě dokumentuje ideje zmíněné v textu a zastavuje se i u několika topoi života otroků: sebevražda, útěk, tresty apod. Velmi zdařilá je část věnující se tomu, jak institut otroctví poznamenává mezilidské vztahy; zde vyvstává v celé hrůze zřůdnost daného zřízení (viz tzv. *blanqueamiento*). Veškeré motivy jsou provázány s analýzou románových postav i s úvodní částí zabývající se Villaverdeho názory na společenskou situaci na ostrově a nenásilně tak spějí k závěru, v němž autorka konstatuje, že Villaverde svým románem chtěl na jedné straně osvětlit vlastní postoje, na straně druhé utvrdit čtenáře ve správnosti zrušení otroctví a ukázat jim, jak negativní důsledky má marginalizace části populace pro celou Kubu.

Michaela Trejbalová předložila vyzrálou, promyšlenou bakalářskou práci. Od tezí v úvodu k závěru čteme soustředěný text, který dokládá pečlivou četbu románu a zároveň schopnost vztáhnout ho k mimoliterárnímu kontextu, aniž by autorka opustila především literární analýzu. Rovněž práce se sekundární literaturou je zdařilá.

Bakalářskou práci tedy doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení *výborně*.